KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 30.06.2004
COM(2004) 448 konč.

2004/0137 (COD)

Predlog C6-0143/04

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja, vključno z namenom financiranja terorizma

(pripravila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Povzetek

Prizadevanja Skupnosti na področju pranja denarja odražajo Direktive iz 1991 in 2001. Direktiva iz 1991 je dosledno upoštevala priporočila Projektne skupine za finančno ukrepanje pri pranju denarja (FATF), ki na tem področju predstavlja svetovni standard.

Direktiva iz 1991 je definirala pranje denarja v smislu nedovoljenega prometa z mamili in je nalagala obveznosti zgolj finančnemu sektorju. Amandma iz leta 2001 je razširil doseg Direktive tako glede zločinov, kot tudi poklicev in dejavnosti, ki jih pokriva.

Direktiva iz leta 2001 ni podrobno opredelila kaznivih dejanj in je pozvala Komisijo, naj 2004 na to temo izdela nadaljnji predlog.

Junija 2003 je FATF revidirala svoja priporočila, ki sedaj pokrivajo tudi financiranje terorizma. Ta predlog direktive se prav tako izrecno sklicuje na boj proti financiranju terorizma in predvideva spremembe, ki so potrebne za upoštevanje Štiridesetih priporočil FATF.

Uvod

Prizadevanja Skupnosti na področju preprečevanja in boja proti pranju denarja (t.j. poskusom utaje ali prikrivanja nezakonitega izvora premoženja) so se začela z Direktivo Sveta 91/308/EGS o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja.

Direktiva iz 1991 dosledno upošteva Štirideset priporočil Projektne skupine za finančno ukrepanje pri pranju denarja (FATF), vodilno mednarodno telo na obravnavanem področju.

Direktiva iz 1991 od držav članic zahteva prepoved pranja premoženjskih koristi od prometa z mamili, poleg tega od njihovih finančnih sektorjev terja identifikacijo strank, vodenje evidenc, vzpostavitev notranjega nadzora in poročanje pristojnim organom o vsakršnih znakih pranja denarja.

Izkazalo se je, da omejevanje na premoženjske koristi od nedovoljenega prometa z mamili ne odraža dejanskih razmer. Poleg tega je zaostrovanje nadzora v finančnem sektorju posameznike spodbudilo k alternativnim metodam pranja denarja.

Leta 1999 je Komisija predlagala razširitev niza v Direktivi zajetih kaznivih dejanj ter vključitev širokega spektra nefinančnih dejavnosti in poklicev, pri katerih je zlasti verjetno, da bi se uporabili za pranje denarja.

Sprememba Direktive 2001/97/ES je bila sprejeta 4. decembra 2001. V veliki meri je upoštevala predloge Komisije o vključitvi nefinančnih dejavnosti in poklicev. Glede kriminalnih dejavnosti pa so so-zakonodajalci odločili, da bo Direktiva urejala pranje premoženjskih koristi, pridobljenih s hudimi kaznivimi dejanji. Zadnji element definicije se je nanašal na kršitve, ki prinašajo »znatne premoženjske koristi« ali se »kaznujejo s kaznijo zapora«. Člen 1(E) določa, da morajo »države članice do 15. decembra 2004 popraviti definicijo v tej alineji ter jo tako uskladiti z definicijo o težjih oblikah kriminala iz Skupnih ukrepov 98/699/JHA«, Komisija pa naj bi v ta namen pripravila predlog.

Čeprav Direktiva ne omenja posebej financiranja terorizma, so se države članice strinjale, da mora pojem hudih kaznivih dejanj zajemati vsa kazniva dejanja, povezana s financiranjem terorizma. Novi predlog posebej omenja vključitev terorizma in financiranja terorističnih dejavnosti.

Junija 2003 je FATF bistveno revidirala svojih Štiridesetih priporočil in pri tem upoštevala pridobljene izkušnje in izboljšane ukrepe, s katerimi bi se lahko uspešneje spopadli z obravnavanim pojavom.

FATF je v svojih Priporočilih na mnogih področjih znatno razširila raven razčlenitve, zlasti v zvezi z identifikacijo in preverjanjem strank ter v zvezi s situacijami, v katerih večje tveganje pranja denarja upravičuje ostrejše ukrepe, pa tudi s situacijami, v katerih zmanjšano tveganje dopušča manj strog nadzor.

Po mnenju držav članic EU in Komisije se mora revidiranih Štirideset pravil FATF usklajeno uporabljati na ravni EU.

Obstoječa direktiva se zavoljo jasnosti razveljavi in se predlaga novo samostojno besedilo. Komisija izhaja iz predpostavke, da bi morali novo Direktivo oblikovati na temelju veljavnega pravnega reda in obstoječih predpisov. Pri tem se brez potrebe ne posega v sedanje obravnavanje poklicev.

Ker je predvidena ukinitev Kontaktnega odbora, naj se ustanovi nov odbor. Komisiji se poverijo omejene izvršilne pristojnosti na določenih tehničnih področjih, pri čemer ji pomaga novi Odbor za preprečevanje pranja denarja v skladu z določbami Sklepa 1999/468/ES.

Komentar posameznih členov predloga

Člen 1

Direktiva opredeli pranje denarja kot kaznivo dejanje, pri čemer je uporaba sankcij kazenskega prava ključna za zagotavljanje učinkovitosti Direktive.

Nova definicija pranja denarja je predlagana posebej z namenom urediti področje financiranja terorizma. Naslov Direktive se nanaša na »uporabo finančnega sistema za pranje denarja, vključno z namenom financiranja terorizma«. V definicijo pranja denarja je sedaj zajeta uporaba zakonitega premoženja za financiranje terorizma. Vse sledeče navedbe pranja denarja torej vključujejo tudi financiranje terorizma.

Člen 2

Novi predlog skuša izboljšati nekatere pomanjkljivosti definicije in upoštevati revidiranih Štirideset priporočil FATF. Posebej omenja družbe za upravljanje ter vključuje tudi posrednike življenjskega zavarovanja.

Po predlogu naj bi bile v Direktivi zajete vse osebe, ki opravljajo promet z blagom ali opravljajo storitve in za to prejemajo gotovinska plačila, ki presegajo določeno mejno vrednost.

Člen 3

Člen o definicijah povzema vse definicije prejšnje direktive. Določene definicije tehnično prireja, druge bistveno spreminja in dopolnjuje ter dodaja tudi nekatere nove definicije.

Definicija finančne ustanove je dopolnjena v skladu s spremenjenimi priporočili FATF. Finančna ustanova je opredeljena kot vsako izvajanje specifičnih finančnih opravil, vendar državam članicam Direktive ni potrebno upoštevati v manj tveganih situacijah.

Dodane so definicije zavarovalnih posrednikov, terorizma, dejanskega lastnika, družb za upravljanje, politično izpostavljenih oseb, enote za finančni nadzor, poslovnega odnosa in navideznih bank.

Bistvena je sprememba definicije kriminalne dejavnosti. Kot poseben element je vpeljan terorizem, poleg tega pa naj bi bila vključena tudi vsa huda kazniva dejanja, kot so opredeljena z ustreznimi instrumenti tretjega stebra. To omogoča bolj usklajen pristop, čeprav bo vsaka država članica podrobnosti še naprej urejala v skladu z veljavnim nacionalnim kazenskim zakonikom.

Člen 5

Direktiva iz 1991 je opredelila stranke ob »vstopu v poslovni odnos« in se ni ukvarjala s predhodnimi situacijami. Novo besedilo, ki temelji na Priporočilih FATF, izrecno določa, da kreditne in finančne ustanove ne smejo voditi anonimnih računov.

Člena 6 in 7

Oba člena se podrobno ukvarjata z ukrepi, ki jih morajo ob upoštevanju te direktive sprejeti ustanove in osebe, s katerimi zagotovijo, da dovolj dobro poznajo svoje stranke in da razumejo naravo njihovih finančnih in poslovnih dejavnosti. Te nove določbe se ne razlikujejo zelo od tistih iz prejšnje direktive. Vendar pa v skladu z revidiranimi Priporočili FATF vsebujejo bolj podrobne zahteve. Besedilo posebej navaja, da se lahko postopki izvajajo v skladu z vsakokratno oceno tveganja.

Precej splošna zahteva prejšnje direktive o dejanskem lastništvu ni več zadovoljiva. Osebe in ustanove, zajete v tej direktivi morajo, zagotoviti, da so seznanjene in da razumejo vsako situacijo dejanskega lastništva v skladu z jasno definicijo dejanskega lastnika. Posebej zapletene ali nejasne situacije zahtevajo dodatno pozornost.

Člen 8

Postopke identifikacije in preverjanja stranke je treba izpeljati pred sklenitvijo poslovnega odnosa, vendar je sedaj predvideno, da se lahko poslovni odnos prične tudi med postopkom identifikacije in preverjanja stranke. Ta določba odraža zlasti skrbi stroke. Obenem je sedaj jasno določeno, da je potrebno poslovni odnos prekiniti v primeru, kadar postopek identifikacije stranke ne more biti zadovoljivo izpeljan do konca. Če obstaja tveganje pranja denarja, je potrebno pregledati tudi stare račune in predhodne poslovne odnose.

Člen 9

Ta člen navaja določbe iz Direktive iz leta 2001, ki urejajo identifikacijo strank za igralnice.

Člen 10

Ta za države članice neobvezen člen vpeljuje pojem poenostavljenega skrbnega pregleda poslovanja stranke, kadar je tveganje pranja denarja očitno zmanjšano, in hkrati navaja nekatere primere. Da bi olajšali usklajevanje, člena 37 in 38 predvidevata, da mora Komisija s pomočjo novega Odbora sprejeti izvedbene ukrepe ter oblikovati kriterije, s katerimi bo mogoče določiti, katere situacije predstavljajo majhno tveganje pranja denarja.

Člen 11

V primerih, kadar je tveganje pranja denarja očitno in veliko, je potrebna posebna pozornost. Ta člen navaja tri takšne primere, in sicer v primeru odsotnosti kakršnegakoli osebnega kontakta s stranko, v primeru čezmejnega korespondenčnega bančnega odnosa, ali pa odnosa s politično izpostavljeno osebo. Tudi tu naj bi Komisija s pomočjo novoustanovljenega Odbora sprejela izvedbene ukrepe s kriteriji, ki določajo, katere situacije zahtevajo poglobljen skrben pregled poslovanja stranke.

Členi 12 do 16

Nepotrebno podvajanje postopkov preverjanja strank lahko ovira zakonite posle ali poklicne dejavnosti. To se na primer nanaša na primere, ko neka banka ali odvetnik napoti oz. predstavi stranko drugi banki ali odvetniku. V takšnih primerih naj bi bilo možno stranko sprejeti brez ponovnih identifikacijskih postopkov, ob upoštevanju nekaterih zaščitnih ukrepov.

Člen 17

Ta člen povzema določbe prejšnje direktive, ki zahtevajo posebno pozornost ob zapletenih in nenavadnih transakcijah. Ugotovitve FATF o trendih in tehnikah pranja denarja pri tem služijo kot smernice.

Členi 18 do 22

Členi o poročanju o sumljivih transakcijah posebej navajajo enoto za finančni nadzor kot telo, odgovorno za sprejemanje in obdelavo takih poročil. Definicija enote za finančni nadzor izhaja iz Okvirnega sklepa Sveta 2000/642/JHA z dne 17. oktobra 2000.

Dogovori o poročanju za pravne in ostale poklice in ustrezni zaščitni ukrepi so nespremenjeni prevzeti iz Direktive iz leta 2001.

Člen 23

Poročanje o sumu pranja denarja ne predstavlja kršitve zaveze k zaupnosti po kazenskem ali civilnem pravu. Namesto poročanja »v dobri veri« besedilo sedaj navaja poročanje v skladu z zahtevami Direktive.

Člen 24

Ta določba je nova. Komisija se zaveda groženj zaposlenim osebam, zadolženim za poročila pristojnim organom, na podlagi katerih se sproži preiskava ali pregon. Pričujoča direktiva sicer ne skuša spremeniti sodnih postopkov ali postopkov pregona v državah članicah, vendar je zaradi večje učinkovitosti Direktive dodan člen, ki naj bi države članice opozoril na ta resen problem. Države članice naj bi zaposlene po svojih najboljših močeh obvarovale pred grožnjami in nadlegovanjem.

Člen 25

Kadar je podano poročilo o sumljivi transakciji, se prizadete stranke ne opozori. Ta direktiva ukinja možnost, ki so jo države članice imele, da lahko strokovnjaki kot pravni svetovalci svoje stranke obvestijo o poročilu, podanem proti njim, ker to ni bilo v skladu z revidiranimi Štiridesetimi priporočili FATF. Vendar besedilo nove Direktive navaja, da ne velja za kršitev prepovedi opozorila stranki, kadar skuša pravni svetovalec stranko odvrniti od nezakonite dejavnosti.

Členi 26 do 29

Člen 26 potrjuje obstoječo obvezo, da morajo ustanove in osebe dokumentacijo hraniti vsaj pet let. Člen 27 kreditnim in finančnim ustanovam nalaga, da zahteve direktive po identifikaciji strank v največji možni meri upoštevajo tudi v svojih izpostavah in podružnicah izven meja EU. Člen 28 določa, da morajo biti kreditne in finančne ustanove v EU na zahtevo enote za finančni nadzor ali drugih pristojnih organov zmožne hitro in v celoti posredovati podatke o svojih poslovnih odnosih z imenovanimi pravnimi ali fizičnimi osebami. Čeprav Komisija zaenkrat ne predlaga obveznega registra bančnih računov v vseh državah članicah, novi predlog to postavlja za cilj, pri tem pa vsaki državi članici prepušča, kako ga uresničiti. Komisija bo spremljala učinke te določbe. Končno, člen 29 državam članicam nalaga zbiranje primernih statističnih podatkov, zlasti o uporabi in izsledkih poročil o sumljivih transakcijah. Takšni podatki skupaj s povratnimi informacijami, omenjenimi v členu 31, pomembno motivirajo ustanove in osebe, na katere se nanaša Direktiva, in lahko pripomorejo k učinkovitejšim postopkom.

Člena 32 in 33

Člena zahtevata, da morajo menjalnice in družbe za upravljanje pridobiti licenco in biti registrirane, prav tako potrebujejo licenco igralnice. Države članice morajo pooblastiti pristojne organe za nadzor nad izvajanjem te določbe v ustanovah in osebah, zajetih v Direktivi.

Člena 34 do 36

Ti členi se nanašajo na sankcije. Že Okvirni sklep Sveta 2001/500/JHA o pranju denarja ter Okvirni sklep Sveta 2002/475/JHA o boju proti terorizmu sta skušali uskladiti kazni za pranje denarja in financiranje terorizma. Člen 34 zahteva, da države članice določijo primerne kazni za kršitve nacionalnih izvedbenih ukrepov, sprejetih v okviru te direktive. Člena 35 in 36 obravnavata odgovornost podjetij.

Člena 37 in 38

Člen 37 določa področja, za katera lahko Komisija v svojih odborih sprejme izvedbene ukrepe iz Sklepa 1999/468/ES, s čimer naj bi upoštevala tehnični razvoj in zagotovila enotno uporabo Direktive.

Člen 38 ustanavlja nov Odbor za preprečevanje pranja denarja, ki nadomesti Kontaktni odbor. Komisija naj bi s pomočjo novega Odbora sprejela izvedbene ukrepe, navedene v členu 37.

Členi 39 do 41

Člen 39 ponovno poudarja obvezno podajanje rednih poročil o izvajanju določb te direktive. Člen 40 razveljavlja prejšnjo direktivo in se sklicuje na priloženo korelacijsko tabelo. Končno, člen 41 predvideva 12-mesečno obdobje izvajanja.

2004/0137 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja, vključno z namenom financiranja terorizma

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega in tretjega stavka člena 47(2) in člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[1],

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora[2],

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe[3],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ukrepi proti pranju denarja so eno izmed najučinkovitejših sredstev boja proti organiziranemu kriminalu. Kazenski pristop ni edini način boja proti pranju denarja, finančni sistem ima lahko prav tako izredno učinkovito preventivno vlogo.

(2) Prizadevanja storilcev kaznivih dejanj in njihovih družabnikov, da bi prikrili izvor nezakonitih prihodkov ali pa zakonita sredstva namenili za terorizem, lahko resno ogrozijo trdnost, integriteto in stabilnost kreditnih in finančnih ustanov in zaupanje v finančni sistem kot celoto. Potreben je ukrep Skupnosti proti pranju denarja, da bi preprečili, da države članice z namenom, da bi zavarovale svoje finančne sisteme, sprejmejo ukrepe, ki niso v skladu z oblikovanjem enotnega trga.

(3) Brez sprejetja nekaterih usklajevalnih ukrepov na ravni Skupnosti, bi si tisti, ki perejo denar, poskušali olajšati izvrševanje svojih kaznivih dejanj z izkoriščanjem svobode pretoka kapitala in svobode zagotavljanja finančnih storitev, ki ju vključuje integrirano finančno območje.

(4) Da bi odgovorili na omenjene skrbi, je bila 10. junija 1991 sprejeta Direktiva Sveta 91/308/EGS o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja[4]. Le-ta je od držav članic zahtevala prepoved pranja denarja in obvezala finančni sektor,

---

1 UL št. C […], […], str. […].
2 UL št. C […], […], str. […].
3 UL št. C […], […], str. […].
4 UL št. L 166, 28.6.1991, str. 77. Direktive, kot je bila spremenjena z Direktivo 2001/97/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL št. L 344, 28.12.2001, str. 76).

vključno s kreditnimi ustanovami in vrsto drugih finančnih ustanov, k identifikaciji svojih strank, vodenju evidenc, vzpostavitvi notranjih postopkov urjenja osebja in zaščite pred pranjem denarja ter k poročanju pristojnim organom o vsakem znaku pranja denarja.

(5) Pranje denarja se običajno izvaja v mednarodnem kontekstu, zato da je protipravni izvor sredstev bolje prikrit. Ukrepi, sprejeti izključno na nacionalni ravni, brez upoštevanja mednarodne koordinacije in sodelovanja, bi imeli zelo omejene učinke. Ukrepi, ki jih je sprejela Skupnost na tem področju, naj upoštevajo Štirideset priporočil Projektne skupine za finančno ukrepanje pri pranju denarja (v nadaljevanju »FATF«), ki predstavlja najpomembnejše mednarodno telo na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma. Ker je FATF leta 2003 bistveno revidirala in razširila Štirideset priporočil, je potrebno Direktivo Skupnosti uskladiti z novim mednarodnim standardom.

(6) Splošni sporazum o trgovini s storitvami (GATS) članicam dovoljuje sprejetje ukrepov, potrebnih za zaščito javne morale, preprečevanje goljufij in sprejetje ukrepov za varno in skrbno poslovanje ter za zagotavljanje trdnosti in celosti finančnega sistema.

(7) Zadnja leta je opazna potreba po širši definiciji pranja denarja, sprva omejeni na nezakonito trgovanje z mamili, ki naj bi zajemala daljši seznam predhodnih ali osnovnih kaznivih dejanj. Razširjen obseg predhodnih kaznivih dejanj olajša poročanje o sumljivih transakcijah in mednarodno sodelovanje na tem področju. Zato bi bilo potrebno definicijo hudega kaznivega dejanja uskladiti z definicijo hudega kaznivega dejanja iz Okvirnega sklepa Sveta 2001/500/JHA z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov pri kaznivih dejanjih in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem[5].

(8) Poleg tega, bi moral obseg kriminalnih dejavnosti, zajetih v definiciji pranja denarja, vključevati tudi boj proti terorizmu in financiranju terorizma. Zloraba finančnega sistema za preusmerjanje nezakonitih ali celo zakonitih sredstev za namene terorizma dejansko jasno ogroža celost, pravilno delovanje, ugled in stabilnost finančnega sistema. Zato bi morala definicija pranja denarja poleg rokovanja z nezakonitim denarjem zajemati tudi zbiranje zakonitih sredstev ali lastnine za namene terorizma. Poleg tega bi moral biti v seznam hudih kaznivih dejanj vključen tudi terorizem.

(a) Splošna obveznost sprejetja učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij, skupaj z obveznostjo kriminalizacije iz člena 1 pomeni, da bi morale kazenske sankcije veljati tudi za fizične osebe, ki ne izpolnjujejo dolžnosti identifikacije strank, vodenja evidenc in poročanja o sumljivih transakcijah z namenom pranja denarja, saj takšne osebe veljajo za soudeležene pri pranju denarja.

(9) Direktiva 91/308/EGS sicer nalagala obveznost identifikacije strank, vendar je predvidela sorazmerno malo podrobnosti o ustreznih postopkih. Zaradi ključne vloge tega vidika preventivnega delovanja pri pranju denarja v skladu z novimi mednarodnimi standardi je primerno uvesti bolj specifične in podrobnejše določbe

[5] UL št. L 182, 5.7.2001, str. 1.

glede identifikacije in preverjanja strank in morebitnih dejanskih lastnikov. Zato je potrebna natančna definicija dejanskega lastnika.

(10) Zgolj prepoved pranja denarja ne zadostuje in je nujno potrebno predvideti kazenske sankcije, s katerimi lahko učinkovito preprečimo pranje denarja in financiranje terorizma. Zato bi moralo veljati pranje denarja v zakonodaji Skupnosti za kaznivo dejanje.

(11) Storilci kaznivih dejanj pranja denarja so zaradi poostrenega nadzora v finančnem sektorju prisiljeni iskati nadomestne metode za prikrivanje izvora sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, zato bi morali obvezni ukrepi proti pranju denarja veljati tudi za posrednike življenjskega zavarovanja in družbe za upravljanje.

(12) Direktiva 91/308/EGS, kakor je bila spremenjena, je postavila notarje in neodvisne pravne strokovnjake v okvir režima Skupnosti proti pranju denarja. Ta ureditev bi morala v novih direktivah ostati nespremenjena. Ti pravni strokovnjaki, kot jih opredeljujejo države članice, morajo spoštovati določbe te direktive, kadar sodelujejo pri finančnih ali poslovnih transakcijah, vključno z davčnim svetovanjem, ki predstavlja največje tveganje za zlorabo uslug pravnih strokovnjakov za pranje sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji.

(13) V okviru pričujoče direktive ne bi bilo primerno, da bi morali neodvisni strokovnjaki, ki nudijo pravne nasvete in so pravno priznani in nadzorovani, na primer odvetniki pri ugotavljanju pravnega položaja svoje stranke ali pri zastopanju stranke v sodnem postopku, v zvezi s svojimi dejavnostmi poročati o sumu pranja denarja. Izjemoma se bi moralo dopustiti, da se ne izpolnjuje dolžnost posredovanja podatkov, pridobljenih pred, med ali po končanem sodnem postopku ali med ugotavljanjem pravnega položaja stranke. Dolžnost varovanja poklicne skrivnosti tako še naprej ščiti pravni nasvet, razen če je pravni svetovalec udeležen pri pranju denarja, če je pravni nasvet podan v zvezi s pranjem denarja ali pa odvetnik ve, da stranka išče pravni nasvet v zvezi s pranjem denarja.

(14) Neposredno primerljive storitve je potrebno obravnavati enako kot v primeru, kadar jih izvajajo kateri koli strokovnjaki v okviru te direktive. Revizorji, zunanji računovodje in davčni svetovalci niso dolžni posredovati podatke, ki jih pridobijo pri opravljanju svojih nalog, ko v nekaterih državah članicah branijo ali zastopajo stranke v sodnem postopku ali ugotavljajo njihov pravni položaj, kot je to sicer določeno v pričujoči direktivi, s čimer se zagotavlja spoštovanje pravic, določenih v Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter v Pogodbi o Evropski uniji.

(15) Treba je poudariti, da se tveganje pranja denarja in financiranja terorizma od primera do primera razlikuje. V skladu s pristopom, ki temelji na oceni tveganja, bi morali v zakonodajo Skupnosti vpeljati možnost, da se v nekaterih primerih dovoli poenostavljen skrben pregled poslovanja stranke.

(16) Skupnost bi se morala med drugim zavedati, da nekatere situacije predstavljajo večje tveganje pranja denarja in financiranja terorizma. Kljub temu, da je potrebno ugotoviti identiteto in poslovni profil vseh strank, nekateri primeri zahtevajo posebej stroge postopke identifikacije in preverjanja strank.

(17) To še posebej velja za poslovne odnose s posamezniki, ki zavzemajo oz. so zavzemali pomembne javne položaje, zlasti če prihajajo iz držav z visoko stopnjo korupcije. Takšni poslovni odnosi lahko v precejšnji meri ogrozijo ugled finančnega sektorja in/ali ga izpostavijo pravnemu tveganju. V takšnih primerih je upravičena posebna pozornost tudi zaradi mednarodnih prizadevanj v boju proti korupciji.

(18) Ukrepe za izvajanje te direktive je potrebno sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999, ki določa postopke za izvajanje izvršilnih pristojnosti, prenesenih na Komisijo[6].

(19) Ukrepi za izvajanje te direktive so splošnega obsega v smislu člena 2 zgoraj navedenega sklepa Sveta in bi morali biti sprejeti z regulativnim postopkom, določenim v členu 5 istega sklepa. V ta namen naj se ustanovi nov Odbor za preprečevanje pranja denarja, ki bo nadomestil Kontaktni odbor za pranje denarja, ustanovljen z Direktivo 91/308/EGS.

(20) Da bi se izognili podvajanju postopkov identifikacije strank ter s tem zastojem in neučinkovitosti v mednarodnem poslovanju, je ob ustreznih zaščitnih ukrepih primerno sprejeti tudi stranke, ki so že bile identificirane drugje.

(21) O sumljivih transakcijah je potrebno poročati organom, pristojnim za boj proti pranju denarja. Takšne organe običajno imenujemo enote za finančni nadzor in bomo ta izraz uporabljali tudi v tej direktivi. Vse države članice naj bi ustanovile enote za finančni nadzor in hkrati jasno pokazale, da bo vsak poskus pranja denarja tudi prijavljen.

(22) Prihaja do številnih groženj in nadlegovanj zaposlenih, ki poročajo o sumih pranja denarja. Ta problematika je odločilnega pomena za učinkovitost sistema boja proti pranju denarja, četudi ta direktiva ne more posegati v sodne postopke držav članic. Države članice se bi morale tega problema zavedati in storiti vse v njihovi moči, da bi zaposlene zavarovale pred nadlegovanjem.

(23) Pranje denarja in financiranje terorizma sta mednarodna problema, zato je v boju proti obema potreben globalen pristop. Kreditne in finančne ustanove Skupnosti, kadar imajo izpostave in podružnice v tretjih državah, kjer je zakonodaja pomanjkljiva, bi morale upoštevati standarde Skupnosti oziroma obvestiti pristojne organe domače države članice. Tako bi se izognile uveljavljanju različnih standardov znotraj ustanove ali skupine ustanov.

(24) Pomembno je, da so kreditne in finančne ustanove sposobne hitro posredovati zahtevane podatke, ki jih pristojni organi zahtevajo glede morebitnih poslovnih odnosov z imenovanimi osebami.

(25) Ustanovam in ostalim akterjem, za katere velja zakonodaja Skupnosti na tem področju, je treba, če je to možno, posredovati povratne informacije o koristnosti njihovih poročil in o nadaljnjem ukrepanju. Da bi lahko to omogočili in spremljali učinkovitost svojih sistemov boja proti pranju denarja, morajo države članice zbirati in izboljšati ustrezne statistične podatke.

---

[6] UL št. L 184, 17.7.1999, str. 23.

(26) Države članice morajo z nacionalno zakonodajo določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije za primere nespoštovanja nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive. Ker so v kompleksnih operacijah pranja denarja pogosto udeležene tudi pravne osebe, bi se morale takšne sankcije nanašati tudi na dejavnosti pravnih oseb.

(27) Potrebne so znatne spremembe Direktive 91/308/EGS, zato je treba to direktivo zaradi večje jasnosti nadomestiti z novo.

(28) Ker ciljev te direktive ni mogoče doseči zgolj z ukrepi držav članic, pač pa so lahko dejavnosti na ravni Skupnosti bolj obsežne in učinkovite, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v istem členu, ta direktiva ne more prekoračiti tega, kar je potrebno za doseganje zastavljenih ciljev.

(29) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Poglavje I

Predmet, področje uporabe in definicije

Člen 1

1. Države članice zagotavljajo, da pranje denarja velja za kaznivo dejanje.

2. V tej direktivi se za pranje denarja pojmuje naslednje ravnanje, če je storjeno namerno:

(a) konverzija ali prenos premoženja, vedoč, da to premoženje izvira iz kaznivega dejanja ali udeležbe v takem dejanju, z namenom utaje ali prikrivanja nezakonitega izvora premoženja ali pomoč osebi, ki je vpletena v storitev tega dejanja, da bi se izognila pravnim posledicam svojega dejanja;

(b) utaja ali prikrivanje prave narave, vira, kraja, razpolaganja, pretoka, pravic v zvezi z lastništvom premoženja, vedoč, da to premoženje izvira iz kaznivega dejanja ali udeležbe v takem dejanju;

(c) pridobitev, lastništvo ali uporaba premoženja, vedoč v času prejema, da to premoženje izvira iz kaznivega dejanja ali udeležbe v takem dejanju;

(d) zagotavljanje ali pridobivanje zakonite lastnine, na kakršen koli način, z namenom ali vedoč, da bo uporabljena, delno ali v celoti, za terorizem;

(e) sodelovanje pri, združevanje za izvrševanje kaznivih dejanj, poskus storitve, pomoč, napeljevanje ter omogočanje in svetovanje pri storitvi katerega koli dejanja iz prejšnjih odstavkov.

O védenju, naklepu ali namenu, kot potrebni sestavini zgoraj navedenih dejavnosti, je mogoče sklepati iz objektivnih dejanskih okoliščin.

Pranje denarja se šteje kot tako celo, kadar so bila kazniva dejanja, ki so ustvarila premoženje, namenjeno pranju, storjena na območju druge države članice ali tretje države.

Člen 2

1. Ta direktiva se uporablja za naslednje ustanove in osebe:

(1) kreditne ustanove;

(2) finančne ustanove;

(3) naslednje pravne ali fizične osebe pri izvajanju svojih poklicnih dejavnosti:

(a) revizorji, zunanji računovodje in davčni svetovalci;

(b) notarji in ostali neodvisni pravni strokovnjaki, kadar v imenu in za svojo stranko sodelujejo pri kakršni koli finančni ali nepremičninski transakciji, ali kadar svojim strankam pomagajo pri načrtovanju ali opravljanju transakcij v zvezi z:

(i) nakupom ali prodajo nepremičnin ali poslovnih subjektov;

(ii) upravljanjem z denarjem stranke, vrednostnimi papirji ali drugim imetjem;

(iii) odpiranjem ali upravljanjem z bančnimi, varčevalnimi računi ali računi vrednostnih papirjev;

(iv) urejanjem prispevkov, potrebnih za ustanavljanje, delovanje ali vodenje podjetij;

(v) ustanavljanjem, delovanjem ali upravljanjem skladov, družb ali podobnih organizacij;

(c) družbe za upravljanje, če niso navedene v točkah (a) ali (b);

(d) zavarovalni posredniki pri sklepanju življenjskega zavarovanja in drugih naložbenih zavarovanj;

(e) nepremičninski zastopniki;

(f) ostale osebe, ki trgujejo z blagom ali opravljajo storitve, kadar je plačilo v gotovini in znaša 15.000 evrov ali več, bodisi da gre za posamično operacijo ali pa več medsebojno povezanih operacij;

(g) igralnice.

2. Države članice lahko odločijo, da te direktive ne bodo uporabljale v primeru finančnih ustanov, ki le občasno ali v omejenem obsegu sodelujejo pri finančnih dejavnostih in pri katerih obstaja majhno tveganje pranja denarja.

Člen 3

V tej direktivi imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

(1) »kreditna ustanova« pomeni kreditno ustanovo, kot je opredeljena v prvem pododstavku člena 1(1) Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta[7], in vključuje podružnice v smislu člena 1(3) iste direktive, ki se nahajajo na ozemlju Skupnosti in imajo sedež znotraj ali zunaj Skupnosti;

(2) »finančna ustanova« pomeni:

(a) podjetje, drugačno od kreditne ustanove, ki opravlja eno ali več dejavnosti, naštetih v točkah 2 do 12 in v točki 14 v Prilogi I k Direktivi 2000/12/ES, vključno z menjalnicami (bureaux de change) in službami za denarno poslovanje ter plačilni promet;

(b) zavarovalniška družba, pooblaščena v skladu z Direktivo 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta[8], kolikor izvaja dejavnosti, navedene v isti direktivi;

(c) investicijsko podjetje, opredeljeno v členu 4(1) Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta[9];

(d) kolektivna naložbena podjetja, ki tržijo svoje enote ali delnice;

(e) podružnice ustanov, naštetih v točkah (a) do (d), ki se nahajajo na ozemlju Skupnosti in imajo sedež znotraj ali zunaj Skupnosti.

(3) »zavarovalni posrednik« pomeni zavarovalnega posrednika, kot je opredeljen v členu 2(3) Direktive 2002/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta[10];

(4) »terorizem« pomeni vsako kaznivo dejanje v smislu členov 1 do 4 Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/JHA[11];

(5) »Premoženje« pomeni kakršnakoli sredstva, bodisi fizična ali nematerialna, premičnine ali nepremičnine, opredmetena ali neopredmetena, ter pravne listine ali instrumente v kakršni koli obliki, tudi elektronski ali digitalni, ki dokazujejo lastništvo ali delež v teh sredstvih.

(6) »kriminalna dejavnost« pomeni vsako udeležbo pri izvajanju hudega kaznivega dejanja.

(7) »hudo kaznivo dejanje« pomeni najmanj:

(a) terorizem;

(b) vsako kaznivo dejanje, opredeljeno v členu 3(1) Konvencije Združenih narodov proti nezakonitem prometu z nedovoljenimi drogami in psihotropnimi snovmi iz leta 1988;

---

7 UL št. L 126, 26.5.2000, str. 1.
8 UL št. L 345, 19.12.2002, str. 1.
9 UL št. L 145, 30.4.2004, str.1
10 UL št. L 9, 15.1.2003, str. 3.
11 UL št. L 164, 22.6.2002, str. 3.

(c) dejavnosti kriminalnih organizacij, kakor so opredeljene v členu 1 v Skupnih ukrepih 98/733/JHA[12];

(d) goljufija, vsaj težja, kakor je opredeljena v členu 1(1) in členu 2 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti[13]

(e) korupcija;

(f) vsa kazniva dejanja, ki se kaznujejo z odvzemom prostosti ali varnostnim ali vzgojnim ukrepom v trajanju več kot eno leto, ali v primeru držav, katerih pravni sistem vsebuje minimalni prag za prekrške, vsa kazniva dejanja, ki se kaznujejo z odvzemom prostosti ali varnostnim ali vzgojnim ukrepom v trajanju najmanj šest mesecev.

(8) »dejanski lastnik« pomeni:

(a) fizično osebo, ki neposredno ali posredno poseduje ali nadzira 10% ali več delnic ali glasovalnih pravic v pravni osebi, ali ki kako drugače primerljivo vpliva na vodenje pravne osebe, z izjemo družb, ki kotirajo na uradni borzi in morajo v skladu z zakonodajo Skupnosti ali primerljivim mednarodnim standardom spoštovati zahtevo po razkritju;

(b) fizično osebo, ki je končni koristnik, neposredno ali posredno, 10% ali več premoženja ustanove, sklada ali podobne pravne organizacije, ali ki vpliva na primerljivo količino premoženja ustanove, sklada ali podobne pravne organizacije, z izjemo družb, ki kotirajo na uradni borzi in morajo v skladu z zakonodajo Skupnosti ali primerljivim mednarodnim standardom spoštovati zahtevo po razkritju;

(c) fizične osebe, v imenu katerih se opravljajo transakcije ali dejavnosti.

(9) »družba za upravljanje« pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki za tretje osebe poslovno opravlja katero izmed naslednjih storitev:

(a) ustanavlja družbe ali druge pravne osebe;

(b) opravlja vlogo ali drugi osebi omogoča, da opravlja vlogo direktorja ali sekretarja podjetja, partnerja v partnerstvu, ali podobnega položaja v odnosu do drugih pravnih oseb;

(c) podjetju, partnerstvu ali drugi pravni osebi ali organizaciji nudi registriran oz. statutarni sedež, poslovni naslov ali nastanitev, dopisni ali upravni naslov;

(d) opravlja vlogo ali drugi osebi omogoča, da opravlja vlogo skrbnika sklada ali podobne pravne ureditve;

(e) opravlja vlogo ali drugi osebi omogoča, da opravlja vlogo zastopnika v imenu drugega delničarja.

(10) »politično izpostavljena oseba« pomeni fizično osebo, ki deluje ali je delovala na vidnem javnem položaju, vključno z ožjimi družinskimi člani ali bližnjimi sodelavci takšne osebe,

---

[12] UL št. L 351, 29.12.1998, str. 1.

[13] UL št. C 316, 27.11.1995, str. 48.

katere večje ali zapletene finančne ali poslovne transakcije predstavljajo povečano tveganje pranja denarja;

(11) »poslovni odnos« pomeni poslovni, poklicni ali trgovinski odnos, za katerega se ob vzpostavitvi stikov predvideva, da bo trajal;

(12) »navidezna banka« pomeni kreditno ustanovo pod pristojnostjo sodne oblasti, v kateri ni fizično prisotna, in ki ni povezana z regulirano finančno skupino.

Člen 4

Države članice lahko na področju, ki ga ureja ta direktiva, za preprečevanje pranja denarja sprejmejo ali obdržijo v veljavi strožje predpise.

Poglavje II

Skrben pregled poslovanja stranke

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 5

Države članice svojim kreditnim in finančnim ustanovam prepovedujejo vodenje anonimnih računov, anonimnih bančnih kreditnih knjižic ali računov na izmišljeno ime.

Člen 6

Ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, morajo upoštevati načela skrbnega pregleda strank na podlagi zanesljivih neodvisnih dokumentov, podatkov ali informacij o izvoru v naslednjih primerih:

(a) ob sklepanju poslovnega odnosa;

(b) kadar opravljajo občasne transakcije, ki znašajo 15.000 evrov ali več, bodisi da transakcija poteka posamično ali pa v več operacijah, ki se zdijo povezane;

(c) kadar obstaja sum pranja denarja, ne glede na kakršno koli odstopanje, izjemo ali določene mejne vrednosti;

(d) v primeru dvoma v verodostojnost in ustreznost predhodno pridobljenih podatkov o identifikaciji stranke.

Člen 7

1. Skrben pregled poslovanja stranke vključuje naslednje dejavnosti:

(a) identifikacijo stranke in preverjanje njene identitete;

(b) kjer je primerno, identifikacijo dejanskega lastnika in sprejetje ukrepov, potrebnih za potrditev identitete dejanskega lastnika, tako da ustanova ali oseba zagotovo ve, kdo je dejanski lastnik; v primeru pravnih oseb, skladov in podobnih pravnih ustanov pa se zagotovi tudi poznavanje lastništva ter strukture stranke;

(c) pridobivanje podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega odnosa;

(d) skrbno preverjanje strank pri sklepanju poslovnega odnosa, vključno s pregledovanjem in spremljanjem transakcij, ki se izvajajo v času odnosa, kar zagotavlja, da so opravljene transakcije v skladu s pridobljenim znanjem o stranki, o poslovnem profilu in profilu tveganj ter, kadar je potrebno, o izvoru sredstev. Sem spada tudi zagotavljanje tekočih in dopolnjenih listin, podatkov in informacij.

2. Ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, izvajajo ukrepe skrbnega pregleda strank, naštete v odstavku 1, vendar lahko v skladu z oceno tveganja, ki je odvisna od vrste stranke, poslovnega odnosa, produkta ali transakcije, same določijo obseg potrebnih ukrepov.

3. Glede storitev plačilnega prometa, naštetih v točki 4 v Prilogi I k Direktivi 2000/12/ES, se upoštevajo posebne določbe glede identifikacije strank, kot so navedene v Uredbi ….. Evropskega parlamenta in Sveta o podatkih o plačniku ob kreditnih transferjih in denarnih nakazilih.

Člen 8

1. Države članice od ustanov in oseb, zajetih v tej direktivi, zahtevajo skrben pregled poslovanja stranke pred ali med sklepanjem poslovnega odnosa ali opravljanjem transakcije za občasne stranke.

2. Države članice zahtevajo, da ustanova ali oseba, ki ne more izpolniti določb v točkah (a), (b) in (c) člena 7(1), ne sme odpreti računa, skleniti poslovnega odnosa ali opraviti transakcije, ali pa prekine poslovni odnos in enoti za finančni nadzor v skladu s členom 19 poda poročilo o stranki.

3. Države članice od ustanov in oseb, zajetih v tej direktivi, zahtevajo skrben pregled poslovanja tako novih kot tudi obstoječih strank, kadar je to potrebno, in na osnovi ocene tveganja.

Člen 9

1. Države članice zahtevajo identifikacijo vseh gostov v igralnicah, njihovo identiteto pa je potrebno preveriti, če kupijo ali zamenjajo igralne žetone v vrednosti 1000 evrov ali več.

2. Igralnice pod državnim nadzorom izpolnjujejo obveznost skrbnega pregleda strank, če vodijo evidenco o svojih strankah, jih identificirajo in preverjajo njihovo identiteto pred ali takoj ob prihodu, ne glede na vsoto kupljenih igralnih žetonov.

ODDELEK 2

POENOSTAVLJEN SKRBEN PREGLED POSLOVANJA STRANKE

Člen 10

1. Z odstopanjem od členov 6, 7 in 8(2) lahko države članice ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, dovolijo neupoštevanje skrbnega pregleda tistih strank, za katere velja majhno tveganje pranja denarja, kadar:

(a) kreditne in finančne ustanove držav članic ali tretjih držav izvajajo zahtevane ukrepe proti pranju denarja v skladu z mednarodnimi standardi in so obenem podvržene nadzoru glede spoštovanja teh zahtev;

(b) gre za družbe, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu v eni ali več državah članicah v smislu Direktive 2004/39/EGS ter družbe tretjih držav, za katere zakonodaja Skupnosti zahteva razkritje;

(c) dejanski lastniki skupnih računov, ki jih vodijo notarji in neodvisni pravni strokovnjaki iz držav članic ali iz tretjih držav, izvajajo zahtevane ukrepe proti pranju denarja v skladu z mednarodnimi standardi in so podvrženi nadzoru glede spoštovanja teh zahtev.

2. Države članice in Komisija se medsebojno obveščajo, če tretja država po njihovem mnenju ne ustreza pogojem v odstavku 1(a), (b) ali (c).

3. Z odstopanjem od členov 6, 7, in 8(2) lahko države članice ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, dovolijo neupoštevanje skrbnega preverjanja strank v zvezi s proizvodi in transakcijami, za katere velja majhno tveganje pranja denarja, na primer:

(a) kadar letna premija življenjskega zavarovanja ne presega 1000 evrov ali posamezna premija ne presega 2500 evrov;

(b) kadar zavarovalna polica pokojninskega načrta ne predvideva odstopne klavzule in se polica ne more uporabiti kot zavarovanje;

(c) kadar se pokojninska ali druga podobna shema, ki zaposlenim zagotavlja pokojnino, vplačuje z odtegovanjem od plače, in kadar v okviru sheme ni dovoljen prenos pravic na drugo osebo;

(d) kadar gre za elektronski denar, kot je opredeljen v členu 1 Direktive 2000/46/ES[14], pri čemer so izdane vsote, vsote, ki jih je mogoče shraniti na elektronski napravi, ali obseg dovoljenih transakcij zelo omejeni.

---

[14] UL št. L 275, 27.10.2000, str. 39.

Člen 10a

Če Komisija na podlagi prvega pododstavka člena 37(3) tako odloči, države članice ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, prepovedo poenostavljen skrben pregled poslovanja stranke za kreditne in finančne ustanove ali za navedene družbe iz tretjih držav.

ODDELEK 3

POGLOBLJEN SKRBEN PREGLED POSLOVANJA STRANKE

Člen 11

1. Države članice zahtevajo, da v tej direktivi zajete ustanove in osebe na podlagi ocene tveganja poleg ukrepov, navedenih v členih 6, 7 in 8(2), izvajajo poglobljen skrben pregled poslovanja stranke, in sicer v situacijah, ki zaradi svoje narave predstavljajo večje tveganje pranja denarja, in vsaj v naslednjih situacijah, v skladu z drugim, tretjim in četrtim pododstavkom tega odstavka.

Kadar stranka ni fizično prisotna pri identifikaciji, države članice od ustanov in oseb zahtevajo naslednje ukrepe:

(a) ugotavljanje identitete stranke s pomočjo spremljajočih dokazov in listinskih dokazil;

(b) dopolnilne ukrepe za preverjanje ali potrditev predloženih listin, ali pa dodatno potrditev s strani ustanov, zajetih v tej direktivi;

(c) da se prvo plačilo opravi preko računa, ki ga stranka v svojem imenu odpre pri kreditni ustanovi.

Kadar kreditne ustanove sklepajo čezmejne korespondenčne bančne odnose s kreditnimi ustanovami iz drugih držav članic ali iz tretjih držav, države članice zahtevajo:

(a) da njihove kreditne ustanove zberejo potrebne podatke o tuji ustanovi in v celoti spoznajo naravo njenega poslovanja, iz javno dostopnih podatkov ocenijo ugled te ustanove ter kakovost nadzora;

(b) da presodijo, kakšen je nadzor pranja denarja v tuji ustanovi;

(c) da pridobijo privolitev vodstva družbe pred sklepanjem novega korespondenčnega odnosa;

(d) da dokumentirajo pristojnosti vsake ustanove;

(e) da zagotovijo, da je korespondenčna ustanova preverila identiteto stranke in da nenehno skrbno pregleduje poslovanje stranke, ki ima neposreden dostop do računov te ustanove, ter da je korespondenčna ustanova na zahtevo domače ustanove sposobna priskrbeti podatke, zbrane pri skrbnem pregledu poslovanja stranke.

Glede odnosov s politično izpostavljenimi osebami države članice od ustanov in oseb zahtevajo, da:

(a) vzpostavijo primerne sisteme za obvladovanje tveganja, s katerimi lahko ugotovijo, ali je stranka politično izpostavljena oseba;

(b) pridobijo privolitev uprave za vzpostavitev poslovnih odnosov s takšno stranko;

(c) sprejmejo potrebne ukrepe in ugotovijo izvor premoženja in sredstev ali da nenehno spremljajo in nadzorujejo poslovni odnos.

2. Države članice kreditnim ustanovam prepovedujejo, da sklenejo ali nadaljujejo s korespondenčnim bančnim odnosom z navidezno banko ali korespondenčno banko, ki navidezni banki dovoljuje uporabo svojih računov.

3. Države članice zagotovijo, da ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, posvetijo posebno pozornost vsaki grožnji pranja denarja, ki bi lahko izhajala iz produktov ali transakcij, ki se nagibajo k anonimnosti, in da po potrebi sprejemajo ukrepe proti zlorabi njihovih storitev za pranje denarja.

ODDELEK 4

ZUNANJE IZVAJANJE

Člen 12

Države članice lahko dovolijo ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, da izvajanje ukrepov iz členov 7(1) (a), (b) in (c) zaupajo tretjim osebam.

Vendar končno odgovornost nosi ustanova ali oseba, zajeta v tej direktivi, ki zaupa tretji osebi.

Člen 13

1. Za namene tega razdelka »tretje osebe« pomenijo ustanove in osebe, primerljive s tistimi, ki so navedene v členu 2, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

(a) so obvezno poslovno registrirane

(b) skrbno preverjajo poslovanje strank in vodijo evidence, kot je določeno v tej direktivi, pri čemer se v skladu z razdelkom 2 poglavja V nadzoruje, kako spoštujejo zahteve te direktive. Če se nahajajo v tretji državi, morajo spoštovati njene zahteve, primerljive z zahtevami iz te direktive.

2. Države članice in Komisija se medsebojno obvestijo, kadar menijo, da tretja država ne izpolnjuje pogojev iz odstavka 1(b).

Člen 13a

Če Komisija na podlagi prvega pododstavka člena 37(3) tako odloči, države članice prepovedo ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, da bi ukrepe skrbnega pregleda poslovanja stranke v njihovem imenu izvajale tretje osebe iz tretjih držav.

Člen 14

Tretje osebe ustanovi ali osebi, h kateri napotijo stranko, takoj posredujejo podatke, zahtevane v členu 7(1) (a), (b) in (c).

Tretje osebe ustanovi ali osebi, h kateri napotijo stranko, takoj posredujejo pomembne kopije identifikacijskih in verifikacijskih podatkov ter ostalih pomembnih listin o identiteti stranke ali dejanskega lastnika.

Člen 15

Vsaka država članica dovoli ustanovam in osebam, na katere se nanaša člen 2(1), (2) in (3) v točkah (a) do (d), da ocenijo in potrdijo ugotovitve skrbnega preverjanja strank, kakor je določeno v členu 7(1)(a) do (c) in ki poteka v drugi državi članici v skladu s to direktivo, pri čemer izpolnjujejo zahteve, določene v členih 12, 13 in 14, četudi se listine ali podatki razlikujejo od tistih, ki jih zahteva država članica, v katero je bila stranka napotena.

Člen 16

Ta oddelek se ne nanaša na zunanje izvajanje ali posredniška razmerja, če je zunanji izvajalec ali zastopnik obenem ustanova ali oseba, zajeta v tej direktivi.

Poglavje III

Obveznosti glede poročanja

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 17

Države članice zahtevajo, da ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, posebej pozorno proučijo vsako dejavnost, za katero menijo, da bi utegnila biti povezana s pranjem denarja, zlasti pa zapletene in nenavadno obsežne transakcije, ki nimajo očitnega ekonomskega ali pravno utemeljenega namena.

Člen 18

Vsaka država članica za namene učinkovitega boja proti pranju denarja ustanovi enoto za finančni nadzor.

Enota za finančni nadzor se ustanovi kot centralna nacionalna enota z ustreznimi sredstvi. Ta enota zbira in, kolikor je dovoljeno, zahteva razkritje finančnih podatkov glede domnevnih prihodkov od kaznivih dejanj, odgovorna je za analizo teh podatkov in njihovo posredovanje pristojnim organom.

Člen 19

1. Države članice zahtevajo, da ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, ter, kjer je primerno, njihovi direktorji in zaposleni, v celoti sodelujejo:

(a) da na lastno pobudo neposredno in nemudoma obvestijo enote za finančni nadzor, kadar vedo, sumijo ali imajo razlog za utemeljen sum, da gre za pranje denarja ali poskus pranja denarja.

(b) da enoti za finančni nadzor na njeno zahtevo nemudoma posredujejo potrebne dodatne podatke, v skladu s postopki, določenimi v veljavni zakonodaji.

2. Podatki, na katere se nanaša odstavek 1, se posredujejo enoti za finančni nadzor v tisti državi članici, na teritoriju katere se nahaja ustanova ali oseba, ki podatke posreduje. Podatke običajno posreduje oseba ali osebe, ki so določene v skladu s postopki, navedenimi v členu 30.

Člen 20

1. Države članice v primeru notarjev in drugih neodvisnih pravnih strokovnjakov, navedenih v členu 2(3)(b), določijo ustrezen samoregulativen organ omenjene stroke kot tisto avtoriteto, katero se obvešča namesto enote za finančni nadzor. V tem primeru je potrebno določiti ustrezne oblike sodelovanja med tem organom in enoto za finančni nadzor.

2. Države članice niso dolžne upoštevati obveznosti, določenih v členu 19(1), v zvezi s podatki, ki jih notarji, neodvisni pravni strokovnjaki, revizorji, zunanji računovodje in davčni svetovalci pridobijo o svojih strankah med ugotavljanjem njihovega pravnega položaja ali ko branijo ali zastopajo svojo stranko v ali v zvezi s sodnim postopkom, vključno s svetovanjem o predlaganju ali izogibanju sodnemu postopku, bodisi da takšne podatke pridobijo pred, med ali po končanem postopku.

Člen 21

Države članice ustanovam in osebam, zajetim v tej direktivi, prepovejo opravljanje transakcij, za katere vedo ali sumijo, da so povezane s pranjem denarja, dokler ne obvestijo enote za finančni nadzor.

Enota za finančni nadzor lahko pod pogoji, določenimi z nacionalno zakonodajo, izda navodila, da se transakcija ne opravi.

Kadar obstaja sum, da bo transakcija povzročila pranje denarja in jo je nemogoče opustiti na zgoraj opisan način oziroma je verjetno, da bi opustitev onemogočila prizadevanja, da bi izsledili upravičence sumljive transakcije pranja denarja, te ustanove obvestijo enoto za finančni nadzor takoj po tem.

Člen 22

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi, ki pri pregledovanju ustanov in oseb, zajetih v tej direktivi, ali kakor koli drugače odkrijejo dejstva, ki bi lahko predstavljala dokaze pranja denarja, o tem neposredno in nemudoma obvestijo enoto za finančni nadzor.

2. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi, ki so z zakonom ali drugim predpisom pooblaščeni za nadzor nad delniškimi in deviznimi trgi ter trgi izvedenih finančnih instrumentov, obvestijo enote za finančni nadzor, če odkrijejo dejstva, ki bi lahko predstavljala dokaze pranja denarja.

Člen 23

Če ustanova ali oseba, zajeta v tej direktivi, ali direktor ali zaposleni v takšni ustanovi ali osebi, enoti za finančni nadzor v skladu s to direktivo razkrijejo podatke, navedene v členih 19, 20 in 21, se taka razkritja ne štejejo za kršitev omejitve razkritja podatkov, predpisane s pogodbo ali s katero koli določbo zakona ali drugega predpisa, in osebe za to nikakor niso odgovorne.

Člen 24

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi naj bi zaposlene v ustanovah ali osebah, zajetih v tej direktivi, ki o sumih pranja denarja poročajo bodisi interno ali pa neposredno enoti za finančni nadzor, zaščitili pred grožnjami ali nadlegovanjem.

ODDELEK 2

PREPOVED RAZKRITJA

Člen 25

Ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, ter njihovi direktorji in zaposleni prizadetim strankam ali ostalim tretjim osebam ne razkrijejo, da so enoti za finančni nadzor v skladu s členi 19, 20 in 21 posredovali podatke, ali da poteka oziroma bo stekla preiskava o pranju denarja.

Kadar skušajo neodvisni pravni strokovnjaki, notarji, revizorji, računovodje in davčni svetovalci, ki delujejo kot neodvisni pravni strokovnjaki, stranko odvrniti od nezakonite dejavnosti, to ne predstavlja razkritja v smislu prvega odstavka.

Poglavje IV

Vodenje evidenc in zbiranje statističnih podatkov

Člen 26

Ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, hranijo naslednje listine in podatke, ki se uporabljajo kot dokazni material v morebitni preiskavi o pranju denarja:

(a) kopije ali sklicevanja na zahtevane identifikacijske dokumente, zbrane v postopku skrbnega preverjanja strank, in sicer najmanj pet let po končanem odnosu s to stranko;

(b) v primeru poslovnih odnosov in transakcij se hrani dokazna dokumentacija in evidence z originalnimi listinami ali kopijami, ki so po veljavni nacionalni zakonodaji sprejemljive kot dokaz v sodnem postopku, in sicer najmanj pet let po opravljeni transakciji ali po končanem poslovnem odnosu;

(c) v primeru gotovinskih plačil, katerih vsota znaša 15.000 evrov ali več, se hrani dokazna dokumentacija in evidence o teh prejemkih, in sicer najmanj pet let po opravljenem gotovinskem plačilu.

Člen 27

1. Države članice zahtevajo od ustanov, zajetih v tej direktivi, da na ozemlju tretjih držav v svojih podružnicah in hčerinskih družbah v večinski lasti izvajajo skrbno preverjanje strank in vodijo evidence, ki so vsaj primerljivi tistim, določenim v tej direktivi.

Kadar zakonodaja tretje države ne zagotavlja izvajanja takšnih primerljivih ukrepov, države članice zahtevajo od ustanov, da obveščajo pristojne organe v svoji državi.

2. Države članice in Komisija se medsebojno obveščata v primerih, kadar zakonodaja tretje države ne zagotavlja izvajanja ukrepov, določenih v prvem pododstavku odstavka 1.

Člen 28

Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se lahko njihove kreditne in finančne ustanove v celoti in nemudoma odzovejo, kadar enota za finančni nadzor ali drugi organi v skladu z nacionalno zakonodajo poizvedujejo, če sklepajo ali so v zadnjih petih letih sklepale poslovne odnose z določenimi fizičnimi ali pravnimi osebami, ter kakšna je bila narava teh poslovnih odnosov.

Člen 29

Države članice zagotovijo zbiranje splošnih statističnih podatkov o zadevah, pomembnih za sistem boja proti pranju denarja, s čimer preverjajo učinkovitost tega sistema.

Ti statistični podatki morajo zajemati vsaj število poročil o sumljivih transakcijah, ki jih prejmejo enote za finančni nadzor, nadaljnje ukrepanje v zvezi s temi poročili in število proučevanih primerov letno, število kazensko preganjanih oseb ter število oseb, obsojenih kaznivega dejanja pranja denarja.

Poglavje V

Izvršilni ukrepi

ODDELEK 1

NOTRANJI POSTOPKI, USPOSABLJANJE IN POVRATNE INFORMACIJE

Člen 30

Države članice zahtevajo, da ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, vzpostavijo ustrezne politike in postopke skrbnega pregleda poslovanja stranke, poročanja, vodenja evidenc, notranjega nadzora, ocene in obvladovanja tveganja ter komuniciranja, s katerimi lahko preprečijo dejavnosti, povezane s pranjem denarja.

Člen 31

1. V tej direktivi zajete ustanove in osebe poskrbijo, da se njihovi zaposleni zavedajo in poznajo določbe iz te direktive.

Ti ukrepi vključujejo udeležbo zaposlenih v posebnih stalnih programih usposabljanja, da bi lažje prepoznali dejavnosti, ki bi utegnile biti povezane s pranjem denarja, ter da bi se naučili ukrepati v takih primerih.

Kadar fizična oseba, ki spada v katero koli izmed kategorij, navedenih v členu 2(3), svojo poklicno dejavnost izvaja kot zaposlena v pravni osebi, se obveznosti iz tega razdelka nanašajo na pravno osebo, in ne na fizično osebo.

2. Države članice zagotovijo, da imajo ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, dostop do najnovejših informacij o postopkih pranja denarja in o znakih sumljivih transakcij.

3. Države članice zagotovijo, da bodo, kadar bo to izvedljivo, omogočile pravočasne povratne informacije o učinkovitosti in nadaljnjem ukrepanju v zvezi s poročili, podanimi o sumih pranja denarja.

ODDELEK 2

NADZOR

Člen 32

1. Menjalnice in družbe za upravljanje morajo za zakonito poslovanje pridobiti licenco oziroma morajo biti registrirane, prav tako morajo pridobiti licenco igralnice.

2. Države članice zahtevajo, da pristojni organi zavrnejo registracijo ali izdajo licence subjektom iz odstavka 1, če menijo, da osebe, ki dejansko vodijo ali bodo vodile poslovanje teh subjektov, ali pa dejanski lastnik teh subjektov, niso primerne osebe.

Člen 33

1. Države članice zahtevajo, da pristojni organi učinkovito nadzorujejo, če ustanove in osebe, zajete v tej direktivi, spoštujejo zahteve te direktive.

2. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi ustrezna pooblastila, vključno z možnostjo pridobivanja informacij, ter da imajo ustrezna sredstva za opravljanje svojih funkcij.

ODDELEK 3

KAZNI

Člen 34

Kazni za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 35

1. Države članice zagotovijo, da pravne osebe odgovarjajo za kršitve obveznosti vodenja evidenc, identifikacije strank in poročanja o sumljivih transakcijah, na katere se nanaša ta direktiva. Oseba je odgovorna, kadar krši omenjene obveznosti v lastno korist, bodisi da deluje samostojno ali kot del organa pravne osebe in ima v okviru pravne osebe vodilni položaj, ki izhaja iz:

a) pooblastila za zastopanje pravne osebe,

b) pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe,

c) pristojnosti za izvajanje nadzora pravne osebe

2. Poleg primerov, določenih v odstavku 1, pravne osebe odgovarjajo tudi, kadar oseba iz odstavka 1 izvaja pomanjkljiv nadzor in to omogoča kršitve, naštete v odstavku 1, s čimer ta oseba ravna v dobro pravne osebe, kateri je podrejena.

Člen 36

Države članice zagotovijo, da se osebo, odgovorno za kršitve obveznosti vodenja evidenc, identifikacije strank in poročanja o sumljivih transakcijah, določenih v tej direktivi, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki med drugim vključujejo:

a) denarne kazni;

b) prepoved dostopa do državne podpore ali subvencij;

c) začasno ali trajno prepoved trgovskih dejavnosti;

d) sodni nadzor;

e) likvidacija po sklepu sodišča.

Poglavje VI

Izvedbeni ukrepi in možnost sprememb

Člen 37

1. Da bi v boju proti pranju denarja upoštevali tehnični razvoj in da bi zagotovili enotno uporabo te direktive, Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 38(2), sprejme naslednje izvedbene ukrepe:

(a) razlago tehničnih vidikov definicij iz člena 1(2) in člena 3(2)(a) in (d), (5), (8), (9), (10), (11) in (12);

(b) oblikovanje podrobnih pravil za ugotavljanje situacij, ki predstavljajo majhno tveganje pranja denarja, kot je določeno v členu 10(1), (2) in (3);

(c) oblikovanje podrobnih pravil za ugotavljanje situacij, ki predstavljajo veliko tveganje pranja denarja, kot je določeno v členu 11;

(d) oblikovanje podrobnih pravil za ugotavljanje situacij, ko je v skladu s členom 2(2) dovoljeno, da se pri izvajanju določenih finančnih dejavnosti, ki potekajo zgolj občasno ali v omejenem obsegu, ta direktiva ne upošteva.

2. Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 38(2), ob upoštevanju inflacije, prilagodi vsote, navedene v členih 2(f), 6(b), 9(1) in 19(2)(a).

3. Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 38(2), odloči, da tretja država ne izpolnjuje pogojev iz člena 10(1)(a), (b) ali (c) ali iz člena 13(b), ali da zakonodaja te tretje države ne zagotavlja izvajanja ukrepov, zahtevanih v prvem pododstavku člena 27(1).

Člen 38

1. Komisiji pomaga Odbor za preprečevanje pranja denarja, v nadaljevanju »Odbor«.

2. Kadar se navaja ta odstavek, se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb iz člena 8 istega sklepa.

Obdobje, določeno v členu 5(6) Sklepa 1999/468/ES, se odredi za tri mesece.

3. Odbor sprejme svoja pravila postopka.

Poglavje VII

Končne določbe

Člen 39

V treh letih po začetku veljavnosti te direktive in nato vsaj vsaka tri leta Komisija pripravi poročilo o izvajanju te direktive in ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 40

Direktiva 91/308/EGS se razveljavi.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo šteje za sklicevanje na to direktivo, v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

Člen 41

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo najpozneje do [vstavi datum: 12 mesecev po začetku veljave te direktive]. Države članice Komisiji nemudoma predložijo besedila sprejetih predpisov in korelacijsko tabelo med temi predpisi ter pričujočo direktivo.

   Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji predložijo besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 42

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 43

Ta direktiva je naslovljena na države članice

V Bruslju, […]

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*
[…]	*[…]*

PRILOGA

KORELACIJSKA TABELA

Ta direktiva	Direktiva 91/308/EGS
Člen 1(1)	Člen 2
Člen 1(2)(a) do (c) in (e)	Člen 1(C)
Člen 1(2)(d)	
Člen 2(1)	Člen 2a(1)
Člen 2(2)	Člen 2a(2)
Člen 2(3)(a), (b) in (e) do (g)	Člen 2a(3) do (7)
Člen 2(3)(c) in (d)	
Člen 3(1)(1)	Člen 1(A)
Člen 3(1)(2)(a)	Člen 1(B)(1)
Člen 3(1)(2)(b)	Člen 1(B)(2)
Člen 3(1)(2)(c)	Člen 1(B)(3)
Člen 3(1)(2)(d)	Člen 1(B)(4)
Člen 3(1)(2)(e)	Člen 1(B), odstavek 2
Člen 3(1)(3)	-
Člen 3(1)(4)	-
Člen 3(1)(5)	Člen 1(D)
Člen 3(1)(6)	Člen 1(E), 1. pododstavek
Člen 3(1)(7),	Člen 1(E), 2. pododstavek
Člen 3(1)(7)(a)	-
Člen 3(1)(7)(b)	Člen 1(E), 1. alinea
Člen 3(1)(7)(c)	Člen 1(E), 2. alinea
Člen 3(1)(7)(d)	Člen 1(E), 3. alinea
Člen 3(1)(7)(e)	Člen 1(E), 4. alinea
Člen 3(1)(7)(f)	Člen 1(E), 5. alinea in 3. pododstavek

Člen 3(1)(8)	-
Člen 3(1)(9)	-
Člen 3(1)(10)	-
Člen 3(1)(11)	
Člen 3(1)(12)	-
Člen 4	Člen 15
Člen 5	_
Člen 6(a)	Člen 3(1)
Člen 6(b)	Člen 3(2)
Člen 6(c)	Člen 3(8)
Člen 6(d)	Člen 3(7)
Člen 7(1)(a)	Člen 3(1)
Člen 7(1)(b) to (d)	-
Člen 7(2)	-
Člen 7(3)	-
Člen 8(1)	Člen 3(1)
Člen 8(2) in (3)	
Člen 9	Člen 3(5) in (6)
Člen 10(1)(a)	Člen 3(9)
Člen 10(1)(b) in (c)	
Člen 10(2)(a)	Člen 3(3)
Člen 10(2)(b)	Člen 3(4)
Člen 10(2)(c)	Člen 3(4)
Člen 10(2)(d)	
Člen 10a	
Člen 11(1), 1. in drugi odstavek	Člen 3(11)
Člen 11(1), 3. in 4. odstavek	-

Člen 11(2) in (3)	-
Člen 12	-
Člen 13	-
Člen 13a	
Člen 14	-
Člen 15	-
Člen 16	-
Člen 17	Člen 5
Člen 18	
Člen 19	Člen 6(1) in (2)
Člen 20	Člen 6(3)
Člen 21	Člen 7
Člen 22	Člen 10
Člen 23	Člen 9
Člen 24	-
Člen 25, 1. odstavek	Člen 8(1)
Člen 25, 2. odstavek	
Člen 26(a)	Člen 4, 1. alinea
Člen 26(b)	Člen 4, 2. alinea
Člen 26(c)	-
Člen 27	-
Člen 28	-
Člen 29	-
Člen 30	Člen 11(1)(a)
Člen 31(1), 1. pododstavek	Člen 11(1)(b), prvi stavek
Člen 31(1), 2. pododstavek	Člen 11(1)(b), drugi stavek
Člen 31(1), 3. pododstavek	Člen 11(1), 2. pododstavek

Člen 31(2)	Člen 11(2)
Člen 32	
Člen 33	
Člen 34(1)	Člen 14
Člen 34(2)	
Člen 35	
Člen 36	
Člen 37	
Člen 38	
Člen 39	Člen 17
Člen 40	
Člen 41	Člen 16